

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 14 października 2014 r. w sprawie o sygn. akt XVI K 75/12 uznał:

I. oskarżonego A. K. (1) za winnego tego, że:

1. w okresie od 7 kwietnia do 31 maja 2011 roku, w czasie bliżej nieokreślonym, w S. w powiecie (...), działając za namową W. M. (1) podrobił podpis na dokumencie uprawniającym do otrzymania sumy pieniężnej, w ten sposób, że na blankiecie weksla „in blanco” oraz na blankiecie deklaracji wekslowej do weksla „in blanco” i na deklaracji poręczenia wekslowego podpisał się imieniem i nazwiskiem (...), po czym weksel ten puścił w obieg, przekazując firmie PPHU (...), tj. popełnienia przestępstwa z art. 310§1 k.k., i przyjmując, że czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi, za przestępstwo to na podstawie art. 310§1 i 3 k.k. w zw. z art. 60§1 k.k. i art. 60§6 pkt 2 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności;

2. w okresie od 7 maja 2010 roku do 4 czerwca 2011 roku w G., w Ł., w S., w C., w K., w S. Wielkich, w P., w S., w R., w S., w S. w pow. (...), w L. w pow. (...) oraz w Ś. w powiecie (...) a także w innych miejscowościach woj. (...), będąc zatrudnionym na stanowisku akwizytora w firmie Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe (...) z/s S. (...), działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, przywłaszczył sobie powierzone mu mienie w postaci pieniędzy w ten sposób, że pobierał je od klientów firmy w zamian za dostarczone im nawozy i koncentraty paszowe, i tak:

—

- od 18 listopada 2010 roku do 24 maja 2011 roku pobrał od Z. I. pieniądze w kwocie 60.851,61 zł;
- dniu 7 maja 2010 roku pobrał od S. W. pieniądze w kwocie 14.100 zł;
- od 20 sierpnia 2010 roku do 24 maja 2011 roku pobrał od M. A. pieniądze w kwocie 21.765, 56 zł;
- od września 2010 roku do 1 kwietnia 2011 roku pobrał od M. P. pieniądze w kwocie 19.225 zł;
- od 8 października 2010 roku do 6 maja 2011 roku pobrał od R. D. pieniądze w kwocie 22.852, 60 zł;
- od 15 grudnia 2010 roku do 14 marca 2011 roku pobrał od K. B. pieniądze w kwocie 22.799, 34 zł;
- od 18 listopada 2010 roku do 14 maja 2011 roku pobrał od W. Ż. pieniądze w kwocie 48.375, 72 zł;
- od 16 grudnia 2010 roku do 17 maja 2011 roku pobrał od M. N. pieniądze w kwocie 31.726, 14 zł;
- od 21 grudnia 2010 roku do 12 kwietnia 2011 roku pobrał od E. B. pieniądze w kwocie 11.060, 39 zł;
- od 21 grudnia 2010 roku do 29 marca 2011 roku pobrał od A. K. (2) pieniądze w kwocie 13.914, 94 zł;
- od 22 grudnia 2010 roku do 2 marca 2011 roku pobrał od M. J. pieniądze w kwocie 10.731, 05 zł;
- od 13 stycznia 2011 roku do 25 stycznia 2011 roku pobrał od T. B. pieniądze w kwocie 7.000 zł;
- od 7 stycznia 2011 roku do 26 marca 2011 roku pobrał od J. N. pieniądze w kwocie 11.750 zł;
- 10 stycznia 2011 roku pobrał od K. Ł. pieniądze w kwocie 3.288, 75 zł;
- od 14 stycznia 2011 roku do 14 marca 2011 roku pobrał od S. M. pieniądze w kwocie 15.829, 60 zł;
- od 11 stycznia 2011 roku do 17 maja 2011 roku pobrał od P. K. (1) pieniądze w kwocie 26.805, 50 zł;

- od 29 stycznia 2011 roku do 28 maja 2011 roku pobrał od A. M. (1) pieniądze w kwocie 15.117, 88 zł;
- od 14 lutego 2011 roku do 18 maja 2011 roku pobrał od T. F. pieniądze w kwocie 16.980 zł;
- od 30 grudnia 2010 roku do 24 maja 2011 roku pobrał od K. J. (1) pieniądze w kwocie 10.555 zł;
- od 14 marca 2011 roku do 13 maja 2011 roku pobrał od M. B. (1) pieniądze w kwocie 25.805, 25 zł;
- od 18 marca 2011 roku do 15 kwietnia 2011 roku pobrał od S. A. pieniądze w kwocie 4.352, 76 zł;
- od 28 marca 2011 roku do 28 maja 2011 roku pobrał od K. B. pieniądze w kwocie 13.694, 25 zł;
- 12 kwietnia 2011 roku pobrał od K. A. pieniądze w kwocie 3.086 zł;
- 20 kwietnia 2011 roku pobrał od B. O. pieniądze w kwocie 2.640 zł;
- 22 kwietnia 2011 roku pobrał od S. B. (1) pieniądze w kwocie 4.015, 50 zł;
- 14 maja 2011 roku pobrał od M. R. pieniądze w kwocie 2.540 zł;
- od 8 listopada 2010 roku do 4 czerwca 2011 roku pobrał od T. S. pieniądze w kwocie 47.950, 03 zł;
- 29 listopada 2010 roku do 28 maja 2011 roku pobrał od A. D. pieniądze w kwocie 35.230, 86 zł;
- od 9 grudnia 2010 roku do 22 lutego 2011 roku pobrał od M. K. pieniądze w kwocie 30.050, 52 zł;
- od 13 grudnia 2010 roku do 29 kwietnia 2011 roku pobrał od W. A. pieniądze w kwocie 15.810, 34 zł;
- od 16 grudnia 2010 roku do 20 kwietnia 2011 roku pobrał od J. W. pieniądze w kwocie 26.773, 75 zł;
- od 17 grudnia 2010 roku do 6 maja 2011 roku pobrał od R. M. pieniądze w kwocie 18.889, 48 zł;
- od 22 grudnia 2010 roku do 28 maja 2011 roku pobrał od J. B. pieniądze w kwocie 61.003, 22 zł;
- 30 grudnia 2010 roku pobrał od P. R. pieniądze w kwocie 3.167 zł,
- od 7 stycznia 2011 roku do 24 maja 2011 roku pobrał od L. J. pieniądze w kwocie 9.982, 7 0 zł;
- od 10 stycznia 2011 roku do 4 marca 2011 roku pobrał od H. P. pieniądze w kwocie 19.3 4 9, 60 zł;
- od 8 grudnia 2010 roku do 14 marca 2011 roku pobrał od A. B. pieniądze w kwocie 23.758, 47 zł;
- 21 stycznia 2011 roku pobrał od M. B. (2) pieniądze w kwocie 2.968 zł;
- 31 stycznia 2011 roku pobrał od E. P. pieniądze w kwocie 2.300 zł;
- 18 maja 2011 roku pobrał od S. B. (2) pieniądze w kwocie 7.720 zł;
- 04 lutego 2011 roku pobrał od S. B. (2) pieniądze w kwocie 2.950 zł;
- od 07 lutego 2011 roku do 17 maja 2011 roku pobrał od F. N. pieniądze w kwocie 11.951 zł;
- od 16 lutego 2011 roku do 17 maja 2011 roku pobrał od K. K. pieniądze w kwocie 10.734 zł;
- od 24 lutego 2011 roku do 24 maja 2011 roku pobrał od J. Ś. pieniądze w kwocie 11.289,2 zł;
- 02 marca 2011 roku pobrał od H. M. pieniądze w kwocie 2.440 zł;

- 11 marca 2011 roku pobrał od M. M. (1) pieniądze w kwocie 2.800 zł;
- od 11 marca 2011 roku do 17 maja 2011 roku pobrał od Z. G. pieniądze w kwocie 7134 zł;
- 31 marca 2011 roku w Z. pobrał od P. K. (2) pieniądze w kwocie 24,510 zł;
- od 26 marca 2011 roku do 24 maja 2011 roku pobrał od R. B. pieniądze w kwocie 9.860 zł;
- od 26 marca 2011 roku do 06 maja 2011 roku pobrał od P. P. pieniądze w kwocie 8.900 zł;
- 26 marca 2011 roku pobrał od R. J. pieniądze w kwocie 6.800 zł;
- 07 kwietnia 2011 roku pobrał od K. J. (2) pieniądze w kwocie 5.034 zł,
- 29 marca 2011 roku pobrał od H. K. pieniądze w kwocie 1.845 zł ,

po czym pieniądze te, zamiast przekazać do kasy firmy Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe (...) zatrzymał dla siebie, czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu, czym działał na szkodę D. S. (1), a łączna kwota przywłaszczonych pieniędzy wyniosła 851.794,11 zł, co stanowi mienie znacznej wartości, tj. popełnienia przestępstwa z art. 284§2 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 65§1 k.k. i za przestępstwo to na podstawie art. 294§1 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności a na podstawie art. 33§1 k.k. karę 150 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych;

3. w okresie od 18 stycznia 2011 roku do 7 kwietnia 2011 roku w miejscowości P., w powiecie (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru doprowadził G. R. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci nawozów i komponentów paszowych, w ten sposób, że wprowadzał zatrudnionego w PPHU (...) przedstawiciela handlowego - W. M. (1) w błąd co do rzeczywistych odbiorców towarów i zamiaru zapłaty za dostarczony towar, a następnie pobrany od G. R. towar sprzedawał innym odbiorcom i nie przekazywał pieniędzy za niego ani W. M. (1), ani bezpośrednio do PPHU (...), tylko zatrzymywał dla siebie, natomiast W. M. (1), celem utwierdzenia go w przekonaniu o dostarczeniu towaru właściwej osobie, przekazywał fakturę VAT z podrobionym podpisem odbiorcy towaru, czyniąc sobie z tego procederu stałe źródło dochodu, i tak:

- 18 stycznia 2011 roku wyłudził śrutę sojową w ilości 25 ton o łącznej wartości 39.420 zł podrabiając podpis na fakturze VAT nr (...) z 21 stycznia 2011 roku fikcyjnego odbiorcy Z. I.,
- 2 lutego 2011 roku wyłudził śrutę sojową w ilości 18 ton i mącznik w ilości 4,5 tony oraz inne artykuły do produkcji rolnej o całkowitej wartości 41.309,89 zł. podrabiając podpis na fakturze VAT nr (...) z 10 lutego 2011 roku fikcyjnego odbiorcy P. R.,
- 14 lutego 2011 roku wyłudził śrutę sojową w ilości 17 ton oraz śrutę rzepakową, saletrę amonową i inne art. do produkcji rolnej o łącznej wartości 40.059,07 zł. podrabiając podpis na fakturze VAT nr (...) z 17 lutego 2011 roku fikcyjnego odbiorcy W. Ż.,
- 4 marca 2011 roku wyłudził koncentrat białkowy, śrutę sojową w ilości 5 ton, nawozy oraz inne artykuły do produkcji rolnej o łącznej wartości 33.395,12 zł. podrabiając podpis na fakturze VAT nr (...) z 10 marca 2011 roku fikcyjnego odbiorcy S. W., prowadzącego PPHU (...) z/s w R.,
- 7 marca 2011 roku wyłudził śrutę sojową w ilości 9 ton , śrutę rzepakową w ilości 10 ton, saletrę amonową i inne artykuły do produkcji rolnej o łącznej wartości 33.098,22 zł., podrabiając podpis na fakturze VAT nr (...) z 26 marca 2011 roku fikcyjnego odbiorcy M. Ł.,

- 7 kwietnia 2011 roku wyłudził śrutę sojową w ilości 4 ton, mieszanki paszowe w ilości 11 ton, saletrę amonową, śrutę rzepakową i inne artykuły do produkcji rolnej o łącznej wartości 24.597,23 zł., podrabiając podpis na fakturze VAT nr (...) z 7 kwietnia 2011 roku fikcyjnego odbiorcy P. K. (2),

przy czym łączna wartość wyłudzonego przez niego mienia była znaczna i wynosiła 211.879,53 zł, czym działał na szkodę wyżej wymienionego G. R., tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. i art. 270§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. i w zw. z art. 12 k.k. i za przestępstwo to, na podstawie art. 294§1 k.k. w zw. z art. 11§3 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności a na podstawie art. 33§1 k.k. karę 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych;

4. w okresie od 16 maja 2011 roku do 17 maja 2011 roku w G. w województwie (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru poprzez wprowadzenie w błąd pracowników (...) Sp. z o.o. co do zamiaru zapłaty za pobrany towar, doprowadził ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) Sp. z o.o. w ten sposób, że nabył od nich komponenty paszowe na imię i nazwisko Z. I. po czym, po odebraniu towaru, podrobił na pokwitowaniu odbioru na liście przewozowym jego podpis, i tak:

—

- —
- 16 maja 2011 roku wyłudził 24,86 tony śruty rzepakowej o wartości 23773,93 zł, po czym 17 maja 2011 roku w S. w powiecie (...) na pokwitowaniu odbioru towaru na liście przewozowym nr (...) podrobił podpis fikcyjnego odbiorcy Z. I.;
- 17 maja 2011 roku wyłudził 25 ton śruty sojowej o wartości 38 374,77 zł, po czym na dokumencie WZ nr 01/5/11 podrobił podpis fikcyjnego odbiorcy Z. I.,

przy czym łączna wartość wyłudzonego mienia wyniosła 62 148,75 zł na szkodę (...) Sp. z o.o., tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k. i art. 270§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za przestępstwo to na podstawie art. 286§1 k.k. w zw. z art. 11§3 k.k. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności a na podstawie art. 33§1 k.k. karę 80 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych;

5.

#

• #

- w okresie od 28 kwietnia 2011 roku do 4 maja 2011 roku w miejscowości P., w powiecie (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru doprowadził G. R. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci nawozów i komponentów paszowych w ten sposób, że wprowadził w błąd W. M. (1) - przedstawiciela handlowego PPHU (...) co do zamiaru i możliwości zapłaty, po czym pobrał 29 kwietnia 2011 roku na odroczony termin płatności 30 dni 25,38 tony śruty sojowej o wartości 32.892,48 zł, natomiast 4 maja 2011 roku na odroczony termin płatności 30 dni nawozy, komponenty paszowe i artykuły do produkcji rolnej o wartości 23.993,76 zł, po czym towar ten sprzedał nieustalonym osobom, przy czym łączna wartość wyłudzonego mienia wyniosła 56.886,24 zł na szkodę G. R., tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;
- w okresie od stycznia 2010 roku do grudnia 2010 roku w C. w powiecie (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru poprzez wprowadzenie w błąd co do zamiaru dostarczenia całości zamówionego towaru w postaci zboża oraz nawozów doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem J. B. w ten sposób, że pobrał od niego tytułem zaliczki różne kwoty zobowiązując się do dostarczenia nawozów i paszy, po czym dostarczył tylko ich część, i tak:

- w styczniu 2010 roku pobrał kwotę 53 950 zł z przeznaczeniem na zakup i dostarczenie nawozów z Firmy (...) w S., z czego dostarczył jedynie część za 38550 zł , natomiast pozostałą kwotę wpłaty 15 400 zł zatrzymał dla siebie;
- w maju 2010 roku pobrał kwotę 10 000 zł z przeznaczeniem na dostawę 25 ton jęczmienia paszowego, z czego dostarczył jedynie c zęść w ilości 7 ton, za 2800 zł , natomiast pozostałą kw otę wpłaty w wysokości 7 200 zł zatrzymał dla siebie;
- 12 grudnia 2010 roku pobrał kwotę 51 095 zł z przeznaczeniem na zakup i dostarczenie nawozów z Firmy (...) w S., z czego dosta rczył jedynie część za 16875 zł , natomiast pozostałą kwotę wpłaty w w ysokości 34 220 zł zatrzymał dla siebie,

przy czym łączna kwota wyłudzonych pieniędzy wyniosła 56 820 zł na szkodę J. B., tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

#

• #

- w okresie od 11 kwietnia 2011 roku do 18 kwietnia 2011 roku w K. w powiecie (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem właściciela firmy PPHU (...) w ten sposób, że wprowadził pokrzywdzonego w błąd co do możliwości oraz zamiaru zapłaty za pobrany od niego na wydłużony termin płatności towar w postaci zboża, nawozów oraz komponentów paszowych, i tak:
- 11 kwietnia 2011 roku pobrał nawóz w postaci saletry amonowej, komponenty paszowe oraz jęczmień i pszenżyto o łącznej wartości 23 975,50 zł, na co została wystawiona faktura VAT nr (...);
- 12 kwietnia 2011 roku pobrał śrutę r zepakową o wartości 5 308,80 zł, na co została wystawiona faktura VAT nr (...);
- 18 kwietnia 2011 roku pobrał śrutę sojową, komponenty paszowe i jęczmień o łącznej wartości 15 528,90 zł, na co została wystawiona faktura VAT nr (...),

przy czym łączna wartość wyłudzonego mienia wyniosła 44 813,20 zł na szkodę M. S., tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

#

• #

- w okresie od 18 stycznia 2011 roku do 10 marca 2011 roku w K. w powiecie (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru poprzez wprowadzenie pokrzywdzonego w błąd co do zamiaru zapłaty za zakupiony towar doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem T. P. prowadzącego działalność gospodarczą (...) w ten sposób, że nabył u niego zboże, za które nie zapłacił pomimo, że sprzedał je różnym osobom za co otrzymał od nich pieniądze, i tak:
- 18 stycznia 2011 roku wyłudził 26 ton zboża za 2 4 04 0 zł ,
- 9 marca 2011 roku wyłudził 12,5 tony zboża za 11 840 zł ,
- 10 marca 2011 roku wyłudził 6 ton zboża za 5500 zł ,

przy czym łączna wartość wyłudzonego zboża wyniosła 41 380 zł na szkodę T. P., tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

#

• #

- w okresie od 19 kwietnia 2011 roku do 24 maja 2011 roku w miejscowości S., w powiecie (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru doprowadził D. S. (1), właściciela firmy (...), do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem, w ten sposób, że wprowadził go w błąd co do zamiaru i możliwości zapłaty, po czym nabył od niego nawozy i komponenty paszowe o łącznej wartości 26.903 zł, i tak:
- 19 kwietnia 2011 roku pobrał towar o wartości 144 zł,
- 2 kwietnia 2011 roku pobrał towar o wartości 6.174,50 zł,
- 29 kwietnia 2011 roku pobrał towar o wartości 1.902 zł,
- 10 maja 2011 roku pobrał towar o wartości 2.767 zł,
- 18 maja 2011 roku pobrał towar o wartości 10.460 zł,
- 17 maja 2011 roku pobrał towar o wartości 2.000 zł,
- 24 maja 2011 roku pobrał towar o wartości 3.455,50 zł,

czym działał na szkodę D. S. (1), tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

#

- #
- w okresie od 4 stycznia 2011 roku do 12 stycznia 2011 roku w L. w powiecie (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru poprzez wprowadzenie pokrzywdzonego w błąd co do zamiaru dostarczenia całości zamówionego towaru w postaci zboża i nawozów oraz paszy doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem L. J. w ten sposób, że pobrał od niego tytułem zaliczki różne kwoty, zobowiązując się do dostarczenia nawozów i paszy, po czym dostarczył tylko ich część, i tak:
- 4 stycznia 2011 roku pobrał 12800 zł z przeznaczeniem na zakup 16 ton śruty rzepakowej z czego dostarczył jedynie część w ilości 10,5 tony za kwotę 8400 zł, natomiast pozostałą kwotę wpłaty w wysokości 4 400 zł zatrzymał dla siebie,
- 12 stycznia 2010 roku pobrał 9 500 zł z przeznaczeniem na zakup 10 ton saletrzaku z czego się nie wywiązał,

przy czym łączna kwota wyłudzonych pieniędzy wyniosła 13 900 zł na szkodę L. J., tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

#

- #
- w maju 2011 roku w S. w powiecie (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem T. S. w ten sposób, że wprowadził pokrzywdzonego w błąd co do możliwości i zamiaru wywiązania się z umowy i pobrał od niego tytułem zaliczki pieniądze z przeznaczeniem na zakup otrębów z czego nie wywiązał się do chwili obecnej oraz tytułem pożyczki z przeznaczeniem na uregulowanie zobowiązania względem firmy PPHU (...), i tak:
- 10 maja 2011 roku pobrał od pokrzywdzonego 9 200 zł z przeznaczeniem na zakup 25 ton otrębów;
- pod koniec maja 2011 roku pobrał od pokrzywdzonego 19 666,80 zł z przeznaczeniem na zapłacenie faktury VAT (...) z 15 kwietnia 2011 roku,

przy czym łączna kwota wyłudzonych pieniędzy wyniosła 28 866,80 zł na szkodę T. S., tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

#

• #

- w okresie od 15 września 2010 roku do 9 listopada 2010 roku w S. w powiecie (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem Z. I. w ten sposób, że wprowadził pokrzywdzonego w błąd co do zamiaru wywiązania się ze zobowiązania i pobrał od niego pieniądze z przeznaczeniem na zakup zboża i nawozów, i tak:
- 15 września 2010 roku kwotę 4 500 zł z przeznaczeniem na zakup zboża,
- 18 września 2010 roku kwotę 10 000 zł z przeznaczeniem na zakup zboża,
- 5 i 12 października 2010 roku kwotę 16 570 zł z przeznaczeniem na zakup nawozów, z czego wywiązał się jedynie częściowo i dostarczył nawozy o łącznej wartości 14.128,00 zł, natomiast pozostałych w postaci 400 kg soli amonowej o wartości 318 zł i 1800 kg amofoski o wartości 2124 zł nie dostarczył,
- 9 listopada 2010 roku kwotę 8 000 zł z przeznaczeniem na zakup zboża,

przy czym łączna kwota wyłudzonych pieniędzy wyniosła 24 942 zł na szkodę Z. I., tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

- w okresie od 9 marca 2011 roku do maja 2011 roku w G. i M. w powiecie (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem S. B. (1) w ten sposób, że wprowadził go w błąd co do możliwości oraz zamiaru wywiązania się z umowy i pobrał od niego w dniu 9 marca 2011 roku w G. pieniądze w kwocie 9 450 zł z przeznaczeniem na zakup nawozów oraz zboża i nie dostarczył towaru o wartości 3 050 zł oraz w maju 2011 roku pobrał od pokrzywdzonego 4,272 tony pszenicy o wartości 4 357,44 zł, za które nie zapłacił do chwili obecnej

przy czym łączna kwota wyłudzonych pieniędzy i zboża wyniosła 7 407,44 zł na S. B. (1), tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

#

• #

- w okresie od 15 września 2010 roku do kwietnia 2011 roku w B. w powiecie (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem K. J. (2) w ten sposób, że wprowadził go w błąd co do możliwości oraz zamiaru wywiązania się z umowy i pobrał od niego pieniądze z przeznaczeniem na zakup nawozów oraz sznurka i folii, a także zboże w postaci pszenżyta i pszenicy, i tak:
- od 15 września 2010 roku do 22 września 2010 roku pobrał łącznie 12 640 zł z przeznaczeniem na zakup nawozów, z czego wywiązał się jedynie częściowo i dostarczył towar o wartości 9821 zł, natomiast pozostałej ilości nawozu o wartości 3 359 zł nie dostarczył,
- 10 marca 2011 roku pobrał łącznie 3 400 zł z przeznaczeniem na zakup 17 rolek sznurka oraz 12 folii, z czego wywiązał się jedynie częściowo, natomiast pozostałej ilości o wartości 1 944 zł nie dostarczył do chwili obecnej,
- w kwietniu 2011 roku pobrał 3,12 tony pszenżyta o wartości 2 650 zł oraz 8,1 tony pszenicy o wartości 7 290 zł, za które nie uiścił zapłaty,

przy czym łączna suma strat wyniosła 15243 zł na szkodę K. J. (2), tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

i przyjmując, że czyny te stanowią opisany w art. 91§1 k.k. ciąg przestępstw z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., za popełnienie przestępstw w tym ciągu, na podstawie art. 286§1 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności a na podstawie art. 33§1 k.k. karę 150 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych;

6.

#

• #

- w połowie marca 2011 roku w miejscowości P., w powiecie (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził G. R. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci 27 ton śruty sojowej o łącznej wartości 40.532,40 zł w ten sposób, że wprowadził W. M. (1), przedstawiciela handlowego PPHU (...), w błąd co do rzeczywistego odbiorcy towaru i zamiaru zapłaty za dostarczony towar i wskazał jako zamawiającego fikcyjną osobę, J. B., po czym pobrany z firmy pokrzywdzonego R. na fakturę VAT nr (...) z 21 marca 2011 roku towar sprzedał innym, nieustalonym odbiorcom i uzyskanych ze sprzedaży pieniędzy nie przekazał pokrzywdzonemu, czym działał na szkodę G. R., tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k.;
- w dniu 1 czerwca 2011 roku w G. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem E. K. w ten sposób, że wprowadził w błąd pracowników firmy (...) w siedzibą w G. co do możliwości i zamiaru zapłaty za cały zakupiony towar i po wpłacie tytułem zaliczki kwoty 5 000 zł pobrał 25,4 tony śruty sojowej o łącznej wartości 40 490, 81 zł, na co została wystawiona faktura VAT (...), natomiast pozostałej kwoty w wysokości 35 490,81 zł nie zapłacił do chwili obecnej, czym działał na szkodę E. K., tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k.;
- w dniu 18 stycznia 2011 roku w S. w powiecie (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem F. N. w ten sposób, że wprowadził pokrzywdzonego w błąd co do możliwości i zamiaru wywiązania się z zobowiązania i pobrał od niego gotówkę w kwocie 16 200 zł z przeznaczeniem na zakup 27 ton zboża, z czego dostarczył jedynie 8 ton za kwotę 4800 zł, natomiast pozostałą część wpłaty w wysokości 11 400 zł zatrzymał dla siebie, czym działał na szkodę F. N., tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k.;
- w lutym 2011 roku w S. w powiecie (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem M. B. (2) w ten sposób, że wprowadził pokrzywdzonego w błąd co do możliwości i zamiaru wywiązania się z umowy i pobrał od niego 15,5 tony pszenicy w zamian za co zobowiązał się dostarczyć śrutę rzepakową w ilości 16,5 tony, czego nie uczynił, bowiem dostarczył 12 ton za kwotę 11040 zł, natomiast pozostałej ilości, 4,5 tony o łącznej wartości 4 140 zł nie przekazał, czym działał na szkodę M. B. (2) , tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k.;
- na przełomie listopada i grudnia 2010 roku w P. w powiecie (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem S. A., w ten sposób, że wprowadził pokrzywdzonego w błąd co do możliwości i zamiaru wywiązania się z umowy i pobrał od niego pieniądze w kwocie 23000 zł z przeznaczeniem na dostawę 20 ton śruty sojowej z czego wywiązał się jedynie częściowo i dostarczył 12,5 tony za kwotę 14375 zł, natomiast pozostałą kwotę w wysokości 8 625 zł zatrzymał dla siebie, czym działał na szkodę S. A., tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k.;
- w dniu 15 kwietnia 2011 roku w Z. w powiecie (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem K. O. (1) właściciela firmy (...) w ten sposób, że wprowadził pokrzywdzonego w błąd co do możliwości i zamiaru zapłaty za cały zakupiony towar i pobrał od niego 10 ton jęczmienia, na co została wystawiona faktura VAT nr (...), z której do chwili obecnej nie zapłacił kwoty 1 500 zł, czym działał na szkodę K. O. (1), tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k.;

- w dniu 11 maja 2011 roku we W. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem G. K. właściciela firmy (...) w ten sposób, że wprowadził go w błąd co do zamiaru i możliwości zapłaty, po czym pobrał od niego otręby pszenne w ilości 24 ton, na co została wystawiona 12 maja 2011 roku faktura VAT o nr (...) na kwotę 18 900 zł, z czego wywiązał się jedynie częściowo i pozostałej kwoty 7 200 zł nie zapłacił do chwili obecnej, czym działał na szkodę G. K., tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k.;
- w dniu 28 marca 2011 roku w S. w powiecie (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem M. K. w ten sposób, że wprowadził ją w błąd co do zamiaru i możliwości dostarczenia nawozów, po czym pobrał od niej przelewem kwotę 20 000 zł, z czego nie rozliczył się do chwili obecnej, czym działał na szkodę M. K., tj. popełnienia przestępstwa z art. 286§1 k.k.

i przyjmując, że czyny te stanowią opisany w art. 91§1 k.k. ciąg przestępstw z art. 286§1 k.k. za popełnienie przestępstw w tym ciągu na podstawie art. 286§1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności a na podstawie art. 33§1 k.k. karę 80 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych;

7. 17 czerwca 2009 roku w S. w pow. (...), będąc zatrudnionym na stanowisku akwizytora w firmie Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe (...) z/s S. (...), przywłaszczył sobie powierzone mu mienie w postaci pieniędzy w ten sposób, że pobrał od klienta firmy, Z. I. w zamian za dostarczone mu nawozy i koncentraty paszowe kwotę 16791,62 zł wynikającą z faktury (...), celem wpłacenia ich do kasy firmy (...), z czego wpłacił jedynie 5.687,71 zł, natomiast pozostałą kwotę 11.103,91 zł zatrzymał dla siebie, czym działał na szkodę właściciela firmy (...), to jest popełnienia przestępstwa z art. 284§2 k.k. i za przestępstwo to, na podstawie cytowanego przepisu, wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności a na podstawie art. 33§1 k.k. karę 20 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych;

8. w okresie od 12 grudnia 2010 roku do 30 stycznia 2011 roku w C. w powiecie (...) działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru podrobił dokumenty firmy (...) w ten sposób, że wypisał je w całości i podpisał się na nich jako właściciel firmy (...), i tak:

- w dniu 12 grudnia 2010 roku podrobił dwa dowody wpłaty KP oznaczone pieczęcią o treści Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe (...) D. S. (2) W. (...), (...)-(...) W. potwierdzające odbiór od J. B. gotówki w kwotach 37 400 zł i 13 695 zł i podpisując się na nich nazwiskiem (...),
- w dniu 30 stycznia 2011 roku podrobił dokument w postaci zamówienia nawozów o łącznej wartości 53 950 zł z odroczonym terminem płatności do 15 marca 2011 roku złożonego przez J. B. podpisując się na nim jako zatwierdzający S. D.,

tj. popełnienia przestępstwa z art. 270§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za przestępstwo to, na podstawie art. 270§1 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności

oraz na podstawie art. 91§2 k.k. i art. 86§1 i 2 k.k. połączył orzeczone wobec oskarżonego A. K. (1) kary pozbawienia wolności i kary grzywny i wymierzył mu karę łączną 4 lat pozbawienia wolności i karę łączną 300 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych, na podstawie art. 63§1 k.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia oskarżonego A. K. (1) wolności w sprawie w dniu 17 listopada 2011r., w okresie od dnia 25 stycznia 2012r. do dnia 24 października 2012r. i w okresie od dnia 22 listopada 2013r. do dnia 4 grudnia 2013r. a nadto na podstawie art. 46§1 k.k. orzekł wobec oskarżonego A. K. (1) środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody, zobowiązując oskarżonego do zapłaty:

- kwoty 889.801,02 złotych na rzecz D. S. (1),
- kwoty 54.569,59 złotych na rzecz (...) sp. z o.o.,
- kwoty 56.820 złotych na rzecz J. B.,

- kwoty 44.813,20 złotych na rzecz M. S.,
- kwoty 41.380 złotych na rzecz T. P.,
- kwoty 13.900 złotych na rzecz L. J.,
- kwoty 28.866,80 złotych na rzecz T. S.,
- kwoty 24.942 złotych na rzecz Z. I.,
- kwoty 7.407,44 złotych na rzecz S. B. (1),
- kwoty 15.243 złotych na rzecz K. J. (2),
- kwoty 11.400 złotych na rzecz F. N.,
- kwoty 4.140 złotych na rzecz M. B. (2),
- kwoty 8.625 złotych na rzecz S. A.,
- kwoty 1.500 złotych na rzecz K. O. (1),
- kwoty 6.450 złotych na rzecz G. K.,
- kwoty 20.000 złotych na rzecz M. K.,

także na podstawie art. 415§1 k.p.k. uwzględnił w całości powództwo cywilne i zasądził od oskarżonego A. K. (1) na rzecz E. K. kwotę 35.490,81 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 30.06.2011r. do dnia zapłaty;

na podstawie art. 643 k.p.k. w zw. z art. 616§1 pkt 2 k.p.k. zasądził od oskarżonego A. K. (1) na rzecz powódki cywilnej E. K. kwotę 2.400 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego oraz na podstawie art. 642 k.p.k. w zw. z art. 643 k.p.k. w zw. z art. 13 ust. 1 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2014r., poz. 1025) zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1.775 złotych tytułem wpisu od zasądzanego powództwa cywilnego, od obowiązku uiszczenia którego wnoszący pozew był zwolniony;

II. oskarżonego W. M. (1) za winnego tego, że w okresie od 7 kwietnia do 31 maja 2011 roku, w czasie bliżej nieokreślonym, w S. w powiecie (...), chcąc aby A. K. (1) dokonał czynu zabronionego w postaci sfalszowania dokumentu uprawniającego do otrzymania sumy pieniężnej nakłonił go do tego, w ten sposób, że na blankiecie weksla „in blanco” oraz na blankiecie deklaracji wekslowej do weksla „in blanco” i na deklaracji poręczenia wekslowego polecił mu podrobić podpis wystawcy i podpisać się imieniem i nazwiskiem (...), po czym weksel ten puścił w obieg, przekazując firmie PPHU (...), tj. popełnienia przestępstwa z art. 18§2 k.k. w zw. z art. 310§1 k.k., i przyjmując, że czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi, za przestępstwo to na podstawie art. 19§1 k.k. w zw. z art. 310§1 i 3 k.k. w zw. z art. 60§1 k.k. i art. 60§6 pkt 2 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69§1 i 2 k.k. i art. 70§1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres 2 lat próby, na podstawie art. 71§1 k.k. wymierzył mu karę 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 złotych

a nadto na podstawie art. 44§1 k.k. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dokumentów w postaci: dwóch dowodów wpłaty KP oznaczonych pieczęcią o treści: Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe (...) D. S. (2) W. (...), (...)-(...) W. oraz zamówienia towaru w postaci nawozów o łącznej wartości 53.950 zł oraz na podstawie art. 316§1 k.k. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa weksla in blanco na nazwisko P. K. (2), deklaracji wekslowej i deklaracji poręczenia wekslowego a także orzekł wobec obu oskarżonych o kosztach procesu karnego.

Wyrok ten **w całości zaskarżyli obrońcy obu oskarżonych.**

Obrońca oskarżonego A. K. (1) w apelacji zarzucił temu wyrokowi:

I. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 376§2 k.p.k. a w konsekwencji art. 6 k.p.k., art. 374§1 k.p.k. i art. 406§1 k.p.k. poprzez prowadzenie w dniu 14 października 2014 r. rozprawy i zamknięcie przewodu sądowego pod nieobecność oskarżonego, pomimo że oskarżony, za pośrednictwem obrońcy, zgodnie z dyspozycją art. 117§2 i 3 k.p.k., usprawiedliwił swoją nieobecność, przedkładając zaświadczenie o niemożności udziału w rozprawie, wystawione przez lekarza sądowego i wniósł o odroczenie rozprawy celem umożliwienia mu złożenia dalszych wyjaśnień, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439§1 pkt 11 k.p.k.;

II. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 286§1 k.p.k. poprzez jego zastosowanie, pomimo braku ustawowego znamienia – świadomego/celowego wprowadzenia kontrahentów w błąd w chwili zawierania umowy co do możliwości i woli wywiązania się z zaciągniętych zobowiązań;

III. naruszenie art. 366§1 k.p.k. poprzez niewyjaśnienie/nie zbadanie:

- czy i ewentualnie kiedy u oskarżonego wystąpił zamiar nie wywiązania się z umów cywilnoprawnych zawieranych z kontrahentami;

- czy tylko częściowe wywiązanie się z zaciągniętych zobowiązań było planowane od chwili zawarcia każdej z umów, czy stanowiło konsekwencję następczych ryzykownych posunięć gospodarczych i decyzji oskarżonego, które kosztowały go utratę m.in. 580.000,00 PLN,

co uniemożliwia ustalenie czy w zakresie czynów opisanych w punktach VI, X-XIV, XVI-XIX i XXI wyroku działanie oskarżonego wypełniło znamiona przestępstwa z art. 286§1 k.k. i co doprowadziło do dowolnego przyjęcia, że taki zamiar istniał, pomimo nie przeprowadzenia/nie istnienia żadnego dowodu na tę okoliczność oraz braku ustaleń faktycznych w tym zakresie

i w oparciu o te zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego W. M. (1) w apelacji zarzucił temu wyrokowi:

1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a w szczególności:

- art. 5§2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego,

- art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k., poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, polegającej na uznaniu w całości za wiarygodne wyjaśnień oskarżonego K. złożonych w toku postępowania przygotowawczego w sytuacji, gdy:

a) istnieją uzasadnione wątpliwości co do stanu psychicznego oskarżonego K., których nie usunięcie w toku przewodu sądowego uniemożliwia dokonanie prawidłowej oceny wyjaśnień tego oskarżonego,

b) w treści wyjaśnień oskarżonego złożonych w toku postępowania przygotowawczego (k. 928-929) zachodzą nieusuwalne sprzeczności i to w obszarach fundamentalnych, jako że dotyczących globalnej oceny wyjaśnień tego oskarżonego rzutujących na przypisanie oskarżonemu M. winy,

c) jest to sprzeczne z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, a przejawia się w tym, że:

• sąd uznaje za możliwe i nie mające wpływu na ocenę wiarygodności wyjaśnień oskarżonego K. złożonych w toku postępowania przygotowawczego, przyjętą przez niego linię obrony polegającą na konsekwentnym wskazywaniu okoliczności nawiązania przez oskarżonego drogą internetową kontaktu z obywatelami Litwy, u których miał zamówić

nawóz o wartości 600 000 zł, za który miał zapłacić kwotę 580 000 zł w gotówce, bez pokwitowania dwóm mężczyznom – obywatelom Litwy, do której to transakcji miało dojść na stacji benzynowej w T.,

- sąd uznaje, iż oskarżony K. musiał przekazać oskarżonemu M., że transakcja z P. K. (2) jest fikcyjna i że nie miał możliwości uzyskania podpisów tego kontrahenta (k. 49 uzasadnienia), choć przeczą temu wyjaśnienia oskarżonego K. złożone w toku postępowania przygotowawczego (k. 928-929) uznane w całości za wiarygodne,

- sąd pomija fakt czynnego zaangażowania oskarżonego i jego ojca – A. M. (2) w wyjaśnienie okoliczności sprawy bezpośrednio po jej wykryciu przez G. R.,

- sąd a priori przyjął, że popełnienie przypisanego wyrokiem czynu przez oskarżonego M. uzasadniał fakt, iż „przy pozytywnym przebiegu transakcji a innego scenariusza nie przewidywano, weksel i deklaracja wekslowa ulec miały zniszczeniu”,

sąd całkowicie pomija treść zeznań G. R. (k. 1700-1705 akt) i logicznych wniosków z nich płynących,

- sąd pomija, iż oskarżony M. nie miał żadnego interesu w tym, by nakłaniać oskarżonego K. do podrobienia podpisu na wekslu i deklaracji wekslowej,

- art. 424§1 pkt 1 k.p.k. poprzez nie wykazanie w uzasadnieniu przez Sąd I instancji należytego udowodnienia wszystkich okoliczności sprawy, w szczególności zaś:

- a) nie usunięciu sprzeczności strony faktycznej uzasadnienia, przejawiającej się w uznaniu za w pełni wiarygodne wyjaśnień oskarżonego K. złożonych w trakcie postępowania przygotowawczego, w tym także w zakresie opisywanej przez niego transakcji z obywatelami Litwy (k. 928 in fine) przy jednoczesnym wskazywaniu, iż „oskarżony K. dopuszczał się przestępstwa chcąc uzyskać środki na wygodniejsze życie, później, by jedynymi wyłudzonymi pieniędzmi pokrywać zadłużenia wynikające z wcześniejszych oszustw” (k. 46-47 uzasadnienia wyroku),

- b) sprzeczności sentencji punktu 3 wyroku (k. 20-21 wyroku), zgodnie z którym oskarżony K. „wprowadzał zatrudnionego w PPHU (...) przedstawiciela handlowego – W. M. (1) w błąd co do rzeczywistych odbiorców towarów i zamiaru zapłaty za dostarczony towar (...), natomiast W. M. (1), celem utwierdzenia go w przekonaniu o dostarczeniu towaru właściwej osobie, przekazywał fakturę VAT z podrobionym podpisem odbiorcy towaru”, w tym także odnośnie transakcji z P. K. (2) z treścią uzasadnienia (k. 49 uzasadnienia), gdzie wskazano, że „oskarżony K. musiał przekazać oskarżonemu M., że transakcja z P. K. (2) jest fikcyjna i że nie miał możliwości uzyskania podpisów tego kontrahenta”;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść a polegający:

- na przyjęciu, że oskarżony dopuścił się przypisywanego mu czynu,

- na bezpodstawnym przyjęciu, że podpisy na wekslach „winny być nakreślane w obecności oskarżonego W. M. (1)”, co świadczyło o braku należytej uwagi wobec jego obowiązków w stosunku do pracodawcy,

- na przyjęciu, że oskarżony K. musiał przekazać oskarżonemu M., że transakcja z P. K. (2) jest fikcyjna i że nie miał możliwości uzyskania podpisów tego kontrahenta

i w oparciu o te zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od stawianych zarzutów, ewentualnie o uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Obie apelacje okazały się uzasadnione.

W pierwszym rzędzie należy ustosunkować się do podniesionego w apelacji obrońcy oskarżonego A. K. (1) zarzutu bezzwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439§1 pkt 11 k.p.k. Stwierdzenie bowiem tej przyczyny

odwoławczej w przypadku orzeczenia skazującego oskarżonego K. powoduje na podstawie art. 439§1 k.p.k. konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku w stosunku do tego oskarżonego w całości i to niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych pozostałych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść tego wyroku i przekazanie w tym zakresie sprawy na podstawie art. 437 k.p.k. Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Podniesiony przez obrońcę oskarżonego K. zarzut dotyczy procedowania przez Sąd Okręgowy na rozprawie w dniu 14.10.2014 r. na rozprawie pod nieobecność oskarżonego. Dla porządku jedynie podnieść należy, że postępowanie w tej sprawie toczy się w trybie zwyczajnym. Na rozprawie prowadzonej w tym trybie obecność oskarżonego jest obowiązkowa, co wynika z treści art. 374§1 k.p.k., chyba że ustawa przewiduje inaczej. Odstępstwa od tej zasady przewidziane są w art. 375, 376, 377, 390§2, 479 oraz 485 k.p.k.

Na rozprawie w dniu 14.10.2014 r. oskarżony A. K. (1) nie był obecny (k. 2474-2480). Obrońca oskarżonego przedłożył na tej rozprawie zaświadczenie nr (...) z dnia 8.10.2014 r. wydane przez lekarza sądowego J. P., z którego wynikało po analizie dokumentacji lekarskiej i po zbadaniu oskarżonego w dniu 8.10.2014 r., iż oskarżony nie może się stawić na wezwanie Sądu Okręgowego na rozprawę w dniach 14.10.2014 r., 13 i 20.11.2014 r. i 4.12.2014 r. z powodu choroby o numerach statystycznych F 31.6, F 60.9, K 86.1. Z zaświadczenia tego dodatkowo wynikało, że pacjent jest trwale niezdolny do uczestnictwa w postępowaniu sądowym (k. 2471). Po przedłożeniu tego zaświadczenia obrońca oskarżonego K. wniósł, w przypadku wątpliwości Sądu co do wiarygodności tego zaświadczenia, o wezwanie i przesłuchanie tego lekarza, ewentualnie o zwrócenie się do lekarza o wyjaśnienie w formie pisemnej istoty tego zaświadczenia (k. 2475). Tymczasem Sąd Okręgowy na podstawie art. 376§2 k.p.k. postanowił prowadzić rozprawę pod nieobecność tego oskarżonego, podnosząc, że oskarżony K. nie stawił się bez usprawiedliwienia i stwierdzając, że w/w zaświadczenie lekarskie „ma niemalże identyczną treść, jak zaświadczenie z dnia 9 kwietnia 2014 r. (karta 2272), które stanowiło podstawę do zasięgnięcia opinii sądowno-psychiatrycznej z dnia 17 lipca 2014 r. (zgodnie z tą opinią A. K. (1) może stawać przed Sądem w charakterze oskarżonego, tym bardziej, że korzysta z pomocy adwokata)” (k. 2476). Sąd Okręgowy na tym terminie rozprawy pod nieobecność oskarżonego K. dokonał na podstawie art. 399§1 k.p.k. uprzedzenia o możliwości przyjęcia odmiennej kwalifikacji prawnej czynów zarzuconych obu oskarżonym, przeprowadził na podstawie art. 393§1 i 2 k.p.k. i art. 394§1 i 2 k.p.k. dowód z dokumentów wymienionych w protokole rozprawy, zamknął przewód sądowy i po przemowach prokuratora, pełnomocnika jednego z oskarżycieli posiłkowych oraz obrońców wydał zaskarżony wyrok (k. 2476-2513).

Procedowanie Sądu Okręgowego na podstawie art. 376§2 k.p.k. było oczywiście błędne a wynikało ono z odgórnego założenia Sądu, iż zaświadczenie lekarskie z dnia 8.10.2014 r. jest niewiarygodne i nie może stanowić podstawy usprawiedliwienia nieobecności oskarżonego K. na rozprawie. Prawdą jest, iż ten sam lekarz sądowy wydał zaświadczenie nr 39/2014 r. z dnia 9.04.2014 r. Jednakże w zaświadczeniu tym stwierdził, że oskarżony K. nie może stawić się w Sądzie na rozprawie w dniu 10.04.2014 r. z powodu choroby o numerach statystycznych F 31, F 07, opierając się m.in. na opinii psychiatrycznej, na podstawie której orzeczono w postępowaniu cywilnym o jego częściowym ubezwłasnowolnieniu i karcie informacyjnej leczenia szpitalnego (k. 2272). Wówczas to Sąd Okręgowy uznał nieobecność oskarżonego K. za usprawiedliwioną i odroczył rozprawę (k. 2274-2275). Jednocześnie Sąd Okręgowy zasięgnął opinii dwóch biegłych lekarzy psychiatrów celem ustalenia czy stan zdrowia psychicznego oskarżonego pozwala mu na udział w postępowaniu karnym a jeżeli nie, to jak długo ewentualna niezdolność do udziału w postępowaniu będzie trwać (k. 2352, 2360). Biegli psychiatrzy W. S. i W. M. (2) z (...) Szpitala Wojewódzkiego Sp. z o.o. w G., odpowiadając jedynie na to pytanie, a tym samym nie badając, czy oskarżony K. cierpi na chorobę psychiczną, w opinii z dnia 17.07.2014 r. stwierdzili, że „w obecnym stanie psychicznym nie ma przeszkód do brania przez oskarżonego A. K. (1) udziału w postępowaniu karnym, oskarżony może w obecnym stanie psychicznym samodzielnie stawać przed Sądem i wyjaśniać”, zaś „w razie istotnego pogorszenia się stanu zdrowia psychicznego oskarżony może nadal stawać i wyjaśniać przed Sądem, ale będzie wymagał pomocy fachowego doradcy prawnego – adwokata” (k. 2383-2401). Abstrahując od tego ostatniego niezrozumiałego stwierdzenia, na co słusznie zwraca uwagę apelujący, zauważyć należy, że opinia ta dotyczyła jedynie niemożności udziału oskarżonego w rozprawie z powodu jego stanu zdrowia psychicznego i dotyczyła ona aktualnego stanu oskarżonego, tj. stanu z czasu jego badania przez psychiatrów w dniu 2.07.2014 r. Biegli ci natomiast przewidywali możliwość nawet istotnego

pogorszenia się stanu psychicznego oskarżonego a mimo to stwierdzili możliwość stawania i wyjaśniania przez oskarżonego przed Sądem, tyle że z pomocą swojego obrońcy. Jak już zaznaczono wyżej to ostatnie stwierdzenie uznać należy za niezrozumiałe, bowiem zakłada ono jednak trudności samodzielnego udziału oskarżonego K. w rozprawie w przypadku istotnego pogorszenia się jego stanu zdrowia. Dodatkowo należy zwrócić uwagę na uznaną przez Sąd Okręgowy za wiarygodną opinię sporządzoną w niniejszym postępowaniu karnym przez biegłych psychiatrów W. Ł. i H. G. oraz psychologa M. T., którzy to biegli nie stwierdzili występowania u oskarżonego choroby psychicznej, w tym pod postacią choroby afektywnej dwubiegunowej, ale jednocześnie wyraźnie stwierdzili, że „należy się liczyć ze zmianami stanu psychicznego badanego w związku z czym po wydaniu niniejszej opinii mogą zaistnieć okoliczności, np. co do zdolności do udziału w toczącym się postępowaniu karnym” (k. 1038-1046). Już te dwie opinie razem wzięte w powiązaniu z faktem, iż biegli z G. badali stan zdrowia psychicznego oskarżonego na dzień 2.07.2014 r. nakazywały Sądowi Okręgowemu znaczną powściągliwość w ocenie wiarygodności zaświadczenia lekarskiego z dnia 8.10.2014 r., które przecież dotyczyło zdolności stawienia oskarżonego na rozprawie, ale trzy miesiące później od tego ostatniego badania. Poza tym treść tego zaświadczenia w odniesieniu do zaświadczenia tego samego lekarza z dnia 9.04.2014 r. różni się istotnie, bowiem w zaświadczeniu z dnia 8.10.2014 r. przywołuje się jednostki chorobowe odmienne od poprzednich, tj. dotyczące nie tylko stanu zdrowia psychicznego, ale i stanu zdrowia fizycznego, co znajduje uzasadnienie w przedłożonej przez obrońcę oskarżonego K. wraz z apelacją karcie informacyjnej leczenia szpitalnego, z której wynika, że oskarżony K. przebywał w Wojewódzkim Szpitalu (...) w K. od 14.10.2014 r. do 30.10.2014 r. m.in. z rozpoznaniem zaburzeń afektywnych dwubiegunowych – epizod ciężkiej depresji z objawami psychotycznymi a także, co tu istotne, z przewlekłym zapaleniem trzustki (k. 2639-2640), czyli schorzeniem (symbol K 86.1) rozpoznany przez lekarza sądowego. W tych okolicznościach sprawy nie ulega wątpliwości, iż Sąd I instancji nie powinien tak pochopnie, jak to uczynił, ocenić zaświadczenia lekarskiego z dnia 8.10.2014 r. a tym samym powinien uznać nieobecność oskarżonego K. na rozprawie w dniu 14.10.2014 r. za usprawiedliwioną na podstawie art. 117§2a k.p.k. i nie powinien przeprowadzić w tym dniu rozprawy, na której przecież stawienie oskarżonego było obowiązkowe (art. 117§3 k.p.k.). Skoro zaś oskarżony należałoby usprawiedliwić swoją nieobecność na rozprawie w dniu 14.10.2014 r., to brak było podstaw do zastosowania przepisu art. 376§2 k.p.k. Oczywiście w tej sytuacji procesowej jest, że Sąd I instancji podejmując decyzję na podstawie art. 376§2 k.p.k., mimo usprawiedliwienia nieobecności oskarżonego na rozprawie w dniu 14.10.2014 r. pozbawił oskarżonego K. prawa do obrony na rozprawie głównej, na której jego udział był obowiązkowy.

Powyższe więc wskazuje na naruszenie przez Sąd I instancji obowiązku rozpoznania sprawy w obecności oskarżonego, o jakim mowa w art. 439§1 pkt 11 k.p.k., co doprowadziło do wydania z urzędu na mocy tego przepisu przez Sąd odwoławczy wyroku o uchyleniu zaskarżonego wyroku w części skazującej oskarżonego A. K. (1) i przekazaniu w tej części na postawie art. 437§2 k.p.k. sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Podnieść przy tym należy, iż zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza sądowego, mające na celu usprawiedliwienie nieobecności oskarżonego na rozprawie nie może być odgórnie traktowane jako niewiarygodne, bowiem podlega swobodnej ocenie tak jak każdy dowód w postępowaniu karnym (tak samo Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 25 lipca 2013 r., II AKa 218/13, LEX nr 1356736). Bez należytej oceny takiego dowodu Sąd I instancji podjął więc pochopnie decyzję o możliwości kontynuowania rozprawy pod nieobecność oskarżonego A. K. (1) na podstawie art. 376§2 k.p.k.

Sąd Okręgowy z urzędu również zauważa, iż poważne zastrzeżenia budzi procedowanie Sądu I instancji na rozprawie w dniu 10.04.2014 r. Wprawdzie wówczas, jak to już wyżej wspomniano, uznano nieobecność oskarżonego K. za usprawiedliwioną, jednakże, mimo formalnego odroczenia rozprawy, pod nieobecność oskarżonego K., tyle że już na „posiedzeniu”, wykonano czynności procesowe, które miały zostać przeprowadzone na rozprawie, tj. przesłuchano biegłych psychiatrów oraz ich skonfrontowano (k. 2277-2286). Dodatkowo podnieść należy, że w toku niniejszego postępowania karnego opinię psychiatryczną sporządziło m.in. dwóch biegłych lekarzy psychiatrów w osobach R. K. i K. O. (2) (k. 2031-2062), natomiast podczas przesłuchania opinię wydał tylko biegły R. K., mimo że opinię psychiatryczną powinni złożyć co najmniej dwaj biegli lekarze psychiatrzy (art. 202§1 k.p.k.). Skoro więc ta czynność opiniowania miała miejsce na „posiedzeniu”, to niedopuszczalne było ograniczenie się do przesłuchania tylko jednego

z autorów opinii psychiatrycznej a następnie żądanie od drugiego z biegłych stanowiska na piśmie, jak to uczynił Sąd Okręgowy (k. 2286, 2321-2322). Zauważyć też należy, że na tym „posiedzeniu” doszło do typowego przesłuchania biegłych i skonfrontowania ich opinii na podstawie art. 201 k.p.k. a co za tym idzie, „posiedzenie” to nie miało nic wspólnego jedynie z procedowaniem w przedmiocie zawieszenia postępowania karnego, co według Sądu I instancji miało być powodem skierowania sprawy z rozprawy na posiedzenie (k. 2275). Sąd I instancji tak postępując naruszył przepisy dotyczące procedowania na rozprawie, gdyż przecież takie uzupełniające przesłuchanie biegłych, jak i skonfrontowanie biegłych wydających odmienne opinie na podstawie art. 201 k.p.k. ma miejsce na rozprawie, bowiem takie uzupełniające opinie stanowią dowód w sprawie. Zaś podstawę wyroku może stanowić tylko całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej (art. 410 k.p.k.). Tymczasem w niniejszym postępowaniu ani przepis art. 396§2 k.p.k., ani żaden inny nie uprawniały sędziego wyznaczonego ze swego składu (tu: sędziego przewodniczącego) do przesłuchania biegłych na posiedzeniu. Skoro zaś tak się stało, to z jednej strony w tym przypadku doszło do naruszenia przepisu art. 374§1 k.p.k., zaś z drugiej strony do naruszenia przepisu art. 28§2 k.p.k., gdyż w tej sprawie m.in. o zbrodnię z art. 310§1 k.k. Sąd Okręgowy na rozprawie orzekł w składzie jednego sędziego, zamiast w składzie jednego sędziego i dwóch ławników. Mimo bowiem tego, iż Sąd I instancji uznał, że przesłuchanie biegłych nastąpiło na „posiedzeniu” w rzeczywistości przesłuchanie to miało miejsce na rozprawie w dniu 10.04.2014 r. Znaczenie tej czynności procesowej nie wynika bowiem z jej „błédnego” nazwania przez Sąd Okręgowy jako przeprowadzonej na „posiedzeniu”, ale wynika z istoty jej treści, zaś wskazane przesłuchanie biegłych następuje na rozprawie a więc w rzeczywistości Sąd I instancji dokonał tej czynności na rozprawie pod nieobecność oskarżonego, który usprawiedliwił należycie swoją nieobecność a którego obecność na rozprawie była obowiązkowa oraz w składzie jednoosobowym, mimo obligatoryjnego składu ławniczego. Sąd I instancji procedując w taki sposób w dniu 10.04.2014 r. dopuścił się więc naruszenia przepisów stanowiących bezwzględne przyczyny odwoławcze określone w art. 439§1 pkt 2 i pkt 11 k.p.k., co również implikuje konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku na podstawie art. 439§1 k.p.k. w stosunku do oskarżonego K. i przekazanie sprawy w tym zakresie na podstawie art. 437§2 k.p.k. Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Z uwagi na te uchybienia nie zachodzi zaś potrzeba ustosunkowania się do pozostałych zarzutów apelacji obrońcy oskarżonego A. K. (1).

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji przeprowadzi postępowanie, nie doprowadzając już do takich uchybień, przy czym obowiązkowo na rozprawie przeprowadzi czynności dowodowe i procesowe, jakie miały miejsce w dniach 10.04.2014 r. i 14.10.2014 r. Poza tym w przypadku oskarżonego K. Sąd I instancji może poprzestać na ujawnieniu dowodów, jakie już zostały poprawnie przeprowadzone (art. 442§2 k.p.k.). Jednocześnie, mając na uwadze postawę oskarżonego K. unikającego udziału w rozprawie głównej i udającego się w czasie terminów rozprawy do szpitala psychiatrycznego należy podjąć takie czynności, które zapewnią sprawny tok postępowania sądowego. Sąd I instancji powinien więc uważniej analizować zaświadczenia wystawiane przez lekarza sądowego i bezzwłocznie je weryfikować poprzez uzyskiwanie dodatkowych wyjaśnień od takiego lekarza bądź zaświadczenia te weryfikować opiniami biegłych właściwych specjalności, przy czym, co oczywiste, te wszystkie czynności powinny być wykonywane bez zbédnej zwłóki. Jeżeli okaże się, że oskarżony K. rzeczywiście symuluje stany chorobowe, wprowadzając w błąd lekarza sądowego, wówczas bez wátpienia Sąd I instancji będzie miał możliwość zdyscyplinowania oskarżonego do udziału w rozprawie, nie wyłączać zastosowania wobec niego odpowiedniego środka zapobiegawczego.

Na marginesie dodatkowo Sąd Apelacyjny zwraca uwagę na niezrozumiałe przyjęcie w zaskarżonym wyroku w punktach 5 i 6 w stosunku do oskarżonego A. K. (1) dwóch ciągów przestępstw: jednego obejmującego przestępstwa z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz drugiego obejmującego przestępstwa z art. 286§1 k.k. Dopuszczenie się bowiem przez sprawcę kilku bądź więcej przestępstw jednorazowych (tu: z art. 286§1 k.k.) oraz czynów ciągłych (tu: z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.) samo przez się nie wyklucza możliwości przyjęcia w odniesieniu do wszystkich tych przestępstw konstrukcji ciągu przestępstw, o którym mowa w art. 91§1 k.k. (por. wyrok SN z dnia 24 listopada 2005 r., WA 32/05, OSNKW 2006/1/11; postanowienie SN z dnia 28 marca 2006 r., IV KK 451/05, LEX nr 610974). Przepis art. 12 k.k. nie wpływa bowiem na zmianę przepisu statuującego konkretne przestępstwo, gdyż zarówno w przypadku przestępstwa jednorazowego, jak i czynu ciągłego pozostają niezmiennie znamiona przestępstwa oszustwa z art. 286§1

k.k. i to na podstawie tego właśnie przepisu orzeka się jedną karę. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy, w przypadku uznania winy oskarżonego K., należy więc mieć również na uwadze powyższą okoliczność.

W przypadku apelacji obrońcy oskarżonego W. M. (1) rację ma apelujący, iż zaskarżony wyrok w stosunku do tego oskarżonego nie może się ostać a to wskutek braku logicznego rozumowania Sądu I instancji w zakresie oceny pomawiających tego oskarżonego wyjaśnień A. K. (1), jak i braku wszechstronnej oceny innych dowodów, korzystnych dla oskarżonego M..

Nie ulega wątpliwości, iż w niniejszej sprawie jedynym dowodem obciążającym W. M. (1) są pomawiające go wyjaśnienia A. K. (1). Podkreślić więc wypada, że dowodem w postępowaniu karnym może być wszystko to, co umożliwi wyrobienie sobie przekonania sądu o winie lub niewinności oskarżonego, jeżeli zostanie przeprowadzone w trybie przewidzianym przez prawo procesowe a więc dowodem takim może być także pomówienie. Dowód taki powinien być badany szczególnie wnikliwie, z jednoczesnym rozważeniem czy istnieją dowody potwierdzające choćby pośrednio wyjaśnienia pomawiającego a nadto czy te wyjaśnienia są logiczne i nie wykazują chwiejności albo czy nie są wręcz nieprawdopodobne (por. wyrok SN z dnia 6.02.1970 r., IV KR 249/69, OSNKW 1970, z. 4-5, poz. 46).

Oskarżony K. w swoich pierwotnych wyjaśnieniach, przyznając się do oszukiwania rolników i podmiotów handlujących nawozami, paszami itp. artykułami, wyjaśniając na temat zarzutów dotyczących wyłudzenia towarów z firmy (...), przy nieświadomym współdziałaniu swojego szwagra W. M. (1) podał, że wymienieni przez niego rolnicy, w tym P. K. (2) z S., nachodzili go prawie każdego dnia, domagając się dostarczenia towarów albo zwrotu pieniędzy i z tego też względu zdecydował się brać towar od R. z Parkowa, wykorzystując do tego fakt pracy w tej firmie swojego szwagra W. M. (1). Szwagrowi nie mówił o swoich problemach a jedynie mu powiedział, że ma znajomych rolników, którzy chętnie zakupią towar w tej firmie, z czego szwagier się ucieszył, gdyż miał za to prowizję. Oskarżony K. opisał swój proceder z firmą (...), podkreślając, iż nie chciał, by szwagier dowiedział się, że towar nie jest dostarczany do rolników, na których składał zamówienie i w związku z tym kilkakrotnie podpisywał się za nich na fakturze, w tym za P. K. (2). Jednocześnie w tych wyjaśnieniach oskarżony K. wyjaśnił, że w przypadku P. K. (2) szwagier twierdził, że z uwagi na długi termin płatności R. wymagał, aby klient podpisał weksel in blanco i deklarację wekslową. Szwagier nie mógł jechać do K., więc poprosił go, aby on na tym druku podpisał się za K., co też uczynił w obecności szwagra. Po tym podrobieniu szwagier zabrał te dokumenty do firmy. Oskarżony K. nie potrafił powiedzieć w którym dniu i w jakim miejscu to było (k. 928-929). W kolejnych wyjaśnieniach jedynie przyznał się do tych przestępstw, w tym do podrobienia podpisu K. na wekslu (k. 1067-1068, 1106-1107), natomiast podczas kolejnego przesłuchania wyjaśnił, że na wekslu na k. 902 jest jego podpis – podrobił podpis P. K. (2) i tak samo uczynił na deklaracji wekslowej, natomiast nie wypisał na druku deklaracji wekslowej numeru dowodu osobistego, zaś ten numer z pewnością wypisał W. M. (1) (k. 1141-1143).

Na rozprawie oskarżony K. jedynie podtrzymał te wszystkie wyjaśnienia, odmawiając jednak złożenia wyjaśnień (k. 1634). W toku rozprawy oskarżony K. złożył uzupełniające wyjaśnienia, w których stwierdził, że jego poprzednie wyjaśnienia nie są zgodne z prawdą, że to są jego wymysły, nie przyznał się również „do tego weksla”, dodając jedynie, że „do podpisania został zmuszony, a był wówczas na lekach” i nie przyznał się do podpisania tego weksla, jak również nie wyjaśnił, przez kogo został zmuszony do tego podpisania (k. 2187-2192).

Tymczasem W. M. (1) w ogóle nie przyznał się do winy i początkowo odmawiał złożenia wyjaśnień, natomiast w toku rozprawy oskarżony ten wyjaśnił, że poinformował K., że na zabezpieczenie transakcji z zamówienia K. potrzebny będzie weksel, spotkał się ze szwagrem, przekazał mu weksel do podpisania a że to był klient szwagra, więc to szwagier miał zdobyć podpis od K.. Miał przy tym pełne zaufanie do K., jako że to była jego rodzina i nie sądził, że coś mogło być nie tak (k. 1984).

Powyższe już wyjaśnienia obu oskarżonych wskazują na zupełną sprzeczność relacji w zakresie okoliczności związanych z podpisaniem weksla i deklaracji wekslowej oraz poręczenia wekslowego a co za tym idzie w zakresie świadomości oskarżonego M. co do podrobienia tych dokumentów przez A. K. (1).

Sąd Okręgowy oparł zaskarżone rozstrzygnięcie na wskazanych wyjaśnieniach oskarżonego K., również budując na nich w uzasadnieniu wyroku stan faktyczny (str. 11 uzasadnienia). Sąd I instancji dał wiarę tymże pomawiającym wyjaśnieniom oskarżonego K., stwierdzając, że były one logiczne, zgodne z doświadczeniem życiowym i bardzo konsekwentne, tym bardziej, że oskarżony ten opisał dlaczego zaistniała potrzeba złożenia weksla i deklaracji wekslowej i jaki był w tym udział W. M. (1) (str. 46-47 uzasadnienia). Już w tym miejscu podkreślić jednak należy, iż wyjaśnienia te odnośnie pomówienia W. M. (1) nie były takie konsekwentne. A. K. (1) bowiem wprost o postawie W. M. (1) odnośnie podrobienia tych dokumentów wyjaśnił jedynie w toku pierwszych wyjaśnień, zaś na k. 1141-1143 jedynie zaprzeczył, by wpisywał dane dowodu osobistego K., sugerując, że uczynił to W. M. (1). Wreszcie, na co słusznie zwraca uwagę apelujący, wyjaśnienia te a zwłaszcza pierwotne zawierają wyraźną sprzeczność: wynika z nich bowiem z jednej strony, iż oskarżony K. nie chciał, by jego szwagier dowiedział się o jego przestępczym procederze i nawet z tego powodu dokonał podrobienia faktury VAT, podpisując się na niej nazwiskiem K. a z drugiej strony to W. M. (1) miał domagać się od niego sfalszowania weksla, deklaracji wekslowej i poręczenia wekslowego, co mogłoby (choć nie musiało) świadczyć o tym, że oskarżony K. wiedział o fikcyjności tej transakcji. Skoro zaś oskarżony K. chciał ukryć przed szwagrem, iż oszukuje firmę (...) i wykorzystuje do tego niczego nieświadomego W. M. (1), to przecież również nie można wykluczyć, iż to wyjaśnienia oskarżonego M. są wiarygodne a z których miało wynikać, że dał K. dokumenty wekslowe, by ten zdobył na nich podpisy P. K. (2) i wówczas to pod nieobecność M. oskarżony K. podrobił te dokumenty. W tej bowiem ostatniej sytuacji bez wątpienia zostałby w pełni osiągnięty zamiar A. K. (1), by jego szwagier w ogóle nie dowiedział się, że te zamówienia, w tym i od P. K. (2), składane do firmy (...) były fikcyjne.

Tymczasem Sąd I instancji oceniając wyjaśnienia W. M. (1) niejako z góry zakłada wiarygodność twierdzeń A. K. (1), nie zauważając, że zarówno wersja oskarżonego K., jak i wersja oskarżonego M. są odosobnione. Dowolne jest bowiem rozumowanie Sądu I instancji, iż A. K. (1) „wiedząc, że transakcja z P. K. (2) jest fikcyjna, nie miał możliwości uzyskania podpisów tego „kontrahenta”, co z pewnością musiał przekazać W. M.” (str. 49 uzasadnienia). Sąd Okręgowy wpada więc w sprzeczność z własnymi ustaleniami faktycznymi, opartymi zresztą na wyjaśnieniach A. K. (1), z których przecież wynika, iż A. K. (1) zależało na tym, by W. M. (1) nie wiedział, że te transakcje są fikcyjne. A skoro właśnie na tym zależało K., to wcale „nie musiał” przekazywać swojemu szwagrowi, że nie ma możliwości uzyskania podpisu P. K. (2). Zresztą przecież nie przeszkadzało to K. na podrobienie podpisu K. na fakturze VAT nr (...) z 7 kwietnia 2011 r., za co przecież A. K. (1) został skazany zaskarżonym wyrokiem (punkt 3). Właśnie ustalenia poczynione w tymże punkcie zaskarżonego wyroku świadczą ewidentnie o chęci wprowadzania przez oskarżonego K. w błąd W. M. (1) co do rzeczywistych odbiorców towarów i zamiaru zapłaty za dostarczony towar. Za dowolne więc uznać należy już rozumowanie Sądu I instancji, że oskarżeni K. i M. nie przywiązywali większej wagi do ważności dokumentów wekslowych. Sąd I instancji w ten sposób próbował wykazać wiarygodność twierdzeń oskarżonego K.. Przy czym doświadczenie życiowe, na które Sąd I instancji się powołuje, podpowiada, że faktycznie mogło być tak z fałszowaniem podpisu K. na dokumentach wekslowych, jak to wyjaśnił A. K. (1), ale też to doświadczenie życiowe nie wyklucza sytuacji, na którą wskazuje w swoich wyjaśnieniach W. M. (1). Istotne znaczenie na ocenę wyjaśnień obu oskarżonych mają zeznania G. R. i A. M. (2), na które Sąd I instancji nie zwrócił uwagi, pomijając przy tym zupełnie w swojej ocenie zeznania ojca oskarżonego M., na co zasadnie zwrócił uwagę apelujący. G. R. na rozprawie zeznał, iż podczas spotkania „K. stwierdził, że to jest jego wina, że on przywłaszczył sobie towar i pieniądze” (k. 1700-1701). Wprawdzie świadek nie potrafił przypomnieć sobie co poszczególne osoby powiedziały na tym spotkaniu, jednakże był „całą tą sytuacją zszokowany” i sądził, że tak zszokowani byli i A. M. (2), i W. M. (1) (k. 1704). Natomiast uczestniczący w tym spotkaniu A. M. (2) wprost zeznał, że na pytanie G. R. do A. K. (1), czy z tą sprawą W. M. (1) ma coś wspólnego A. K. (1) zaprzeczył, twierdząc, że to wyłącznie jego wina (k. 1710).

Sąd Okręgowy w ogóle nie odniósł się do tych dowodów a przecież ich treść mogła mieć istotne znaczenie dla oceny wyjaśnień obu oskarżonych a co za tym idzie i na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia skazującego W. M. (1). Powyższe więc uchybienia w zakresie oceny dowodów, prowadzące do zasadności postawionego w apelacji zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, braku oparcia ustaleń faktycznych na wszystkich istotnych dowodach przeprowadzonych na rozprawie, prowadzące do zasadności postawionego zarzutu obrazy art. 410 k.p.k. są wystarczające do wydania przez Sąd odwoławczy decyzji procesowej na podstawie art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 437 k.p.k. w przedmiocie uchylenia zaskarżonego wyroku w części skazującej oskarżonego W. M. (1) i przekazanie w tej części sprawy Sądowi

Okręgowemu do ponownego rozpoznania. Uchylenie wyroku w tym zakresie (a nie merytoryczna ocena dowodów w instancji odwoławczej) było o tyle zasadne, gdyż uchylono również zaskarżony wyrok w części dotyczącej skazania A. K. (1), co będzie implikować konieczność ponownego przesłuchania tegoż oskarżonego, którego przecież pomówienia mają kluczowe znaczenie jako jedyny dowód sprawstwa i winy oskarżonego W. M. (1).

Poza tym przy ponownym rozpoznaniu sprawy należy dodatkowo ustalić czy któryś z oskarżonych miał dostęp do danych w postaci serii i numeru dowodu osobistego P. K. (2) oraz organu wydającego ten dokument (A. (...) wydany przez Burmistrza K.), które to dane zostały wpisane na deklaracji wekslowej do weksła in blanco (k. 902) a którymi to danymi rzeczywiście posługuje się P. K. (2) (k. 650), co bez wątplenia pozwoliłoby na dodatkową weryfikację pomawiających W. M. (1) wyjaśnień A. K. (1). Z wyjaśnień A. K. (1), uznanych przez Sąd I instancji za wiarygodne, wynika bowiem zaprzeczenie, by to on nakreślił te dane, zaś wynika z nich sugestia, że dane te wpisał W. M. (1), natomiast z zeznań P. K. (2) wynika, że nigdy nie dokonywał żadnego zakupu w firmie (...), nigdy nie podpisał się na tych dokumentach wekslowych ani nie wpisał tych prawidłowych danych z jego dowodu osobistego, nigdy nie przekazywał oskarżonym swojego dowodu osobistego a z M. nigdy nie miał osobistego kontaktu (k. 650-652, 892, 1706-1708).

Niezbędne jest więc ustalenie po przesłuchaniu oskarżonych i w zależności od treści ich wyjaśnień powołanie biegłego z dziedziny badań porównawczych pisma ręcznego w celu określenia czy te zapisy na deklaracji wekslowej nakreślił któryś z oskarżonych bądź P. K. (2), by w ten sposób dokonać precyzyjniejszych ustaleń w zakresie sfalszowania tego weksła, deklaracji wekslowej i poręczenia wekslowego a tym samym by zweryfikować wyjaśnienia A. K. (1). Pamiętać jednak należy przy dokonywaniu tych ustaleń, zwłaszcza w przypadku W. M. (1) z uwagi na wniesienie apelacji wyłącznie na korzyść oskarżonych, o zakazie określonym w art. 443 k.p.k.

Marek Kordowiecki Urszula Duczmal Mariusz Tomaszewski